GEMEENTE waadhoeke

Integraal Veiligheidsbeleid
Jaarverslag 2020

April 2021

Afdeling Veiligheid & VTH, team OOV

Inhoud

Inleiding 3

1. Veilige woon- en leefomgeving 4

1.1 Sociale kwaliteit 4

1.2 Fysieke kwaliteit (prioriteit in IVP) 8

1.3 Objectieve veiligheid/veelvoorkomende criminaliteit (prioriteit IVP) 10

1.4 Subjectieve veiligheid/veiligheidsgevoel 13

2. Bedrijvigheid en veiligheid 14

2.1 Veilig winkelgebied 14

2.2 Veilige bedrijventerreinen 14

2.3 Veilig uitgaan 15

2.4 Veilige evenementen 15

2.5 Veilig toerisme 16

3. Jeugd en veiligheid 17

3.1 Overlastgevende jeugd 17

3.2 Criminele jeugd/individuele probleemjongeren 18

3.3 Jeugd, alcohol en drugs 18

3.4 Veilig in en om de school 19

4. Fysieke Veiligheid 20

4.1 Verkeersveiligheid (prioriteit IVP) 20

4.2 Brandveiligheid 20

4.3 Externe veiligheid 21

4.4 Voorbereiding op rampenbestrijding 21

5. Integriteit en veiligheid 23

5.1 Polarisatie en radicalisering 23

5.2 Georganiseerde criminaliteit (prioriteit IVP) 23

5.3 Ambtelijke en bestuurlijke integriteit 24

5.4 Informatieveiligheid (prioriteit IVP) 24

Inleiding

Voor u ligt het Jaarverslag Integraal Veiligheidsbeleid 2020. Dit verslag volgt de kaders van het Integraal Veiligheidsplan 2019-2022 (IVP) gemeente Waadhoeke dat 28 maart 2019 door uw raad is vastgesteld.

In het IVP zijn alle veiligheidsthema's voor de gemeente Waadhoeke opgenomen. Sommige thema's heeft de raad prioriteit gegeven. Bij de opstelling van het IVP hebben we gebruik gemaakt van politierapportages en de Veiligheidsmonitoren die beschikbaar waren. Ook voor dit jaarverslag 2020 doen we weer een beroep op de meeste recente politiecijfers en de Veiligheidsmonitor.

Voor het gemak hebben we de meest opvallende ontwikkelingen samengevat in een oplegger.

In 2020 hebben 576 inwoners meegedaan aan de tweede Veiligheidsmonitor van de gemeente Waadhoeke en een enquête ingevuld over de ervaren veiligheid en de leefbaarheid in de gemeente Waadhoeke. Een deel van de resultaten van deze Veiligheidsmonitor zijn meegenomen in dit verslag.

COVID-19
Eind 2019 werd het coronavirus voor het eerst in Wuhan (China) geïdentificeerd. Op 27 februari 2020 werd de eerste Nederlandse patiënt bevestigd en op 11 maart 2020 werd de uitbraak van COVID-19 erkend als een pandemie. Op 12 maart 2020 werden er door het kabinet in Nederland meerdere maatregelen afgekondigd om verdere verspreiding van het virus te beperken, de zogenaamde intelligente lockdown genoemd.

Als gevolg van deze coronamaatregelen was in een aantal categorieën een ander beeld ten opzichte van vorige jaren zichtbaar. Zo werden evenementen afgelast en waren er op tal van gebieden beperkingen om de verdere verspreiding van het coronavirus te voorkomen. Het is aannemelijk dat deze dalingen/stijgingen veroorzaakt werden door de diverse coronamaatregelen in o.a. de horeca, thuissituatie etc. Hier is echter geen nader onderzoek naar verricht.

Uiteraard is er vanuit het team OOV permanent inzet gepleegd ten behoeve van de advisering en de handhaving van de maatregelen, zowel intern (bijvoorbeeld deelname crisisteam) als in de ketensamenwerking met onder andere de Veiligheidsregio Fryslân en de Driehoek.

Leeswijzer
De titels van de hoofdstukken en paragrafen in dit jaarverslag komen overeen met die van het IVP. Per veiligheidsthema worden – waar mogelijk – cijfers of percentages gegeven waarbij steeds de bron wordt genoemd (politierapportage of Veiligheidsmonitor). Daarnaast wordt per thema kort geschetst welke ontwikkelingen zich hebben voorgedaan en welke activiteiten daarvoor zijn verricht.

In hoofdstuk vijf komen veiligheidsthema's aan de orde die te maken hebben met ons veiligheidsbeleid, maar waar geen politiecijfers en/of gegevens vanuit de Veiligheidsmonitor over beschikbaar zijn.

1. Veilige woon- en leefomgeving

1.1 Sociale kwaliteit

Aantal incidenten burenoverlast (jaarverslag politie)
Doel: ≤ 169 (aantal 2018)

Resultaat 2020:

	2018	2019	2020
Burengerucht (relatieproblemen)	169	177	184

Bron: Politie Noord Nederland

Aantal incidenten overlast door verward/overspannen persoon (jaarverslag politie)
Doel: ≤ 469 (aantal 2018)

Resultaat 2020:

	2018	2019	2020
Overlast door verward/overspannen persoon	470	421	368

Bron: Politie Noord Nederland

Toelichting burengerucht:
De doelstelling ten aanzien van burengerucht is bijna behaald. Het grootste deel van de meldingen burenoverlast gaat, net zoals voorliggende jaren over geluidsoverlast (o.a. door relatieproblemen). Het geblaf van honden is één van de grootste ergernissen maar ook leefgeluiden zoals traplopen en het open en dicht doen van deuren geven geluidshinder.

Toelichting overlast bijzondere doelgroepen:
Het aantal meldingen van overlast door verwarde of overspannen personen is in 2020 enorm gedaald ten opzichte van 2018 en 2019. De doelstelling van maximaal 469 meldingen per jaar is dus behaald. Een groot deel van de meldingen gaat over personen die al in beeld zijn bij de wijkagent, het gebiedsteam en/of de GGZ. Opvallend is wel dat waar we door COVID-19 verwacht hadden dat de meldingen vanuit deze doelgroep zouden stijgen, deze juist daalden. Blijkbaar vaart deze doelgroep wel bij een lockdown en dus minder prikkels van buitenaf.

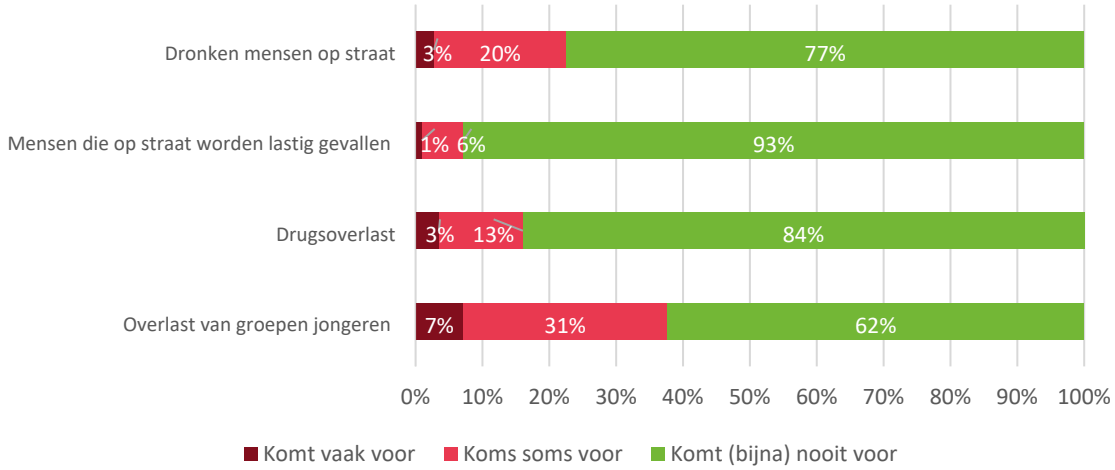
Ook in 2020 is er weer geïnvesteerd in aanpak en zorg op maat. Dit kost veel capaciteit van o.a. GGZ, politie, woningbouw en gemeente (gebiedsteam en OOV), maar resulteert in minder meldingen, omdat de leefomgeving minder hinder ervaart. Zo worden bijvoorbeeld de huurcontracten van notoire overlastgevers ontbonden of niet verlengd waardoor de overlast op die specifieke locatie stopt. Effectieve hulp bieden aan de overlastgever zelf is lastiger, zeker als de overlastgever zelf niet wil meewerken, wat regelmatig voorkomt. Op die manier blijven er complexe en zorgelijke gevallen waarvoor effectieve maatregelen niet voor het oprapen liggen. De AVE teams (Aanpak Voorkomen Escalatie), GGZ en gemeente interveniëren integraal in deze complexe en zorgelijke casuïstiek, en dit heeft nu dus o.a. tot een fikse daling geleid.

Conclusie
De integrale aanpak op het gebied van verwarde- en overlastgevende personen continueren, zodat de meldingen verder zullen dalen.

Score op sociale overlast (veiligheidsmonitor)

Resultaat 2020:

Uiteraard kunnen er altijd vervelende voorvallen plaatsvinden, ondanks dat mensen aangenaam in hun buurt wonen. Voor vier buurtproblemen, die zijn samen te vatten onder de noemer 'sociale overlast', is daarom gevraagd of deze zich voordeden in de directe leefomgeving, en hoe vaak.

Toelichting:

Op een schaal van 1 tot 10 scoort Waadhoeke op 'sociale overlast' een 1,1. Voor deze schaalscore geldt hoe hoger de score, hoe groter de overlast. De score op 'sociale overlast' is 1,3 in de stad Franeker en 1,0 in de overige kernen. In 2018 scoorden de stad Franeker en de overige kernen beide een 1,0, dit was dus iets beter.

Uit de stellingen over sociale overlast blijkt onder meer het volgende:

- De meest voorkomende vorm van sociale overlast in Waadhoeke is de overlast van groepen jongeren; 38% van de inwoners geeft aan dat dit soms of vaak voorkomt, waarvan 7% vaak. In 2018 gaf 26% van de inwoner aan dat dit soms voorkomt en 5% gaf aan dat het vaak voorkomt. De overlast van groepen jongeren is van 2018 tot 2020 toegenomen. De toename kan een effect zijn van de inzet van maatregelen omtrent de uitbraak van het COVID-19 virus. Jongeren zijn vaker op openbare plekken in de buurt te vinden omdat ze elkaar niet op plekken als een sportveld of een koffietent kunnen ontmoeten. Met de bijkomende maatregel van 1,5 meter afstand houden kan een groep jongeren bedreigend over komen op andere mensen.
- Een tweede relatief vaak genoemd probleem zijn dronken mensen op straat. Van de inwoners in Waadhoeke geeft 20% aan dat dit soms voorkomt en 3% geeft aan dat het vaak voorkomt. Het beeld van het probleem dronken mensen op straat was in 2018 hetzelfde.
- Drugsoverlast is het derde meest voorkomende probleem in de gemeente Waadhoeke. Van de inwoners geeft 16% aan dat het soms tot vaak voorkomt. In 2018 gaf 11% aan dat drugsoverlast soms tot vaak voor komt.
- Het lastig vallen van mensen op straat komt het minst voor; 7% van de inwoners geeft aan dat dit soms tot vaak voorkomt. In 2018 was het beeld niet veel anders (6%).

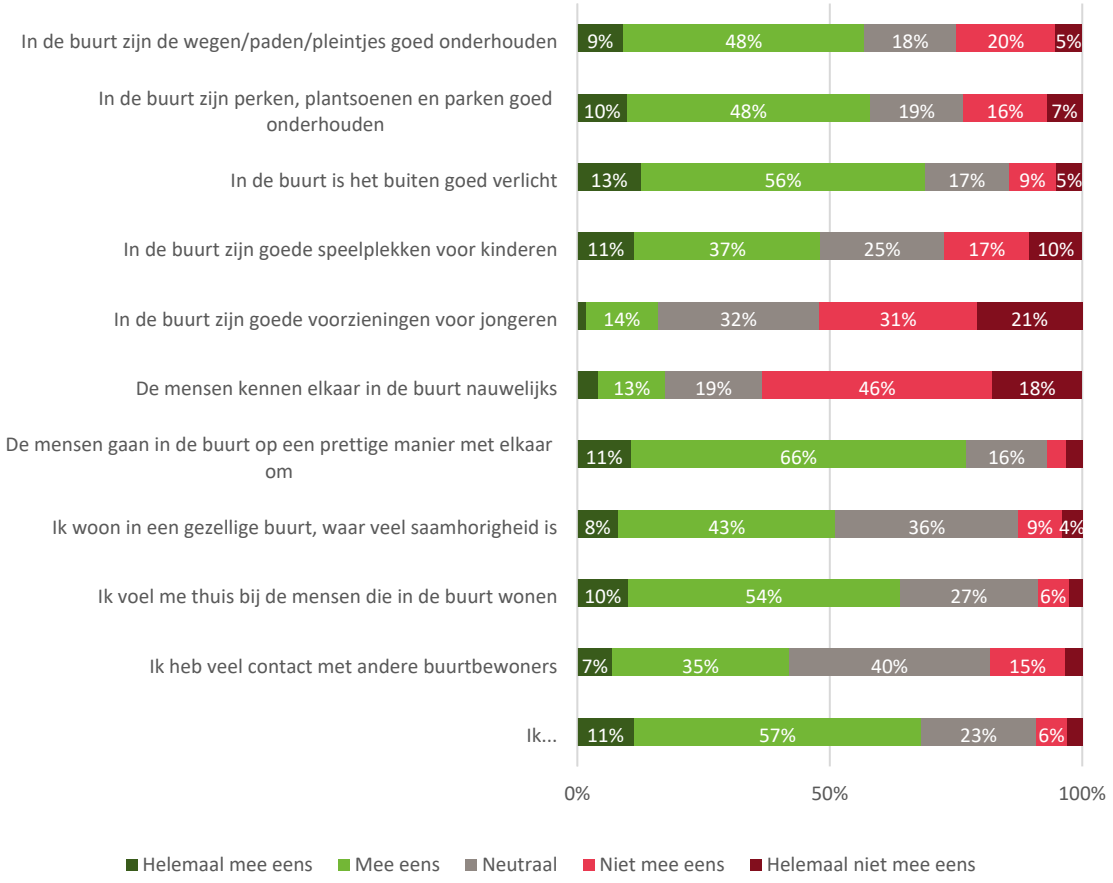
De burgemeester heeft in 2020 zeven woningen gesloten en één waarschuwing gegeven op basis van de Opiumwet 13b, omdat de politie een hennepplantage, voorbereidingshandelingen of een te grote hoeveelheid harddrugs in hun eigendom (verhuurde woning) had aangetroffen. Het telen van hennep is een misdrijf en door het hoge (vaak illegaal afgetapte) stroomgebruik is er een reële kans op kortsluiting en brandgevaar. Landelijk zijn er jaarlijks veel woningbranden die direct worden veroorzaakt door een hennepkwekerij.

Score op sociale cohesie (veiligheidsmonitor)

Resultaat 2020:

In de Veiligheidsmonitor zijn 11 stellingen opgenomen over de voorzieningen, het onderhoud in de buurt en de saamhorigeheid onder de mensen. De uitkomsten van deze stellingen zijn omgerekend in een schaalscore 'sociale cohesie'. Hierbij geldt dat hoe hoger de score, hoe sterker de sociale cohesie in een wijk is.

Op 'sociale cohesie' scoort Waadhoeke in 2020 een 6,5 op een schaal van 0 tot 10. In 2018 scoorde Waadhoeke een 6,6. In de stad Franekers scoort de 'sociale cohesie' in 2020 een 6,4 en in 2018 een 6,2. De overige kernen scoren een 6,6 in 2020. Dit was een 6,7 in 2018 voor 'sociale cohesie'.

Toelichting:

Uit de stellingen blijkt in 2020 onder meer het volgende:

- 57% van de inwoners van Waadhoeke vindt dat de openbare ruimte goed onderhouden is. In 2018 lag het aandeel net iets hoger met 60%. Over de verharding zijn de inwoners iets vaker ontevreden dan over het openbaar groen. Dit verschil is kleiner dan in 2018. Net zoals in 2018 geven de inwoners van de stad Franeker vaker aan tevreden te zijn over het openbaar groen dan de inwoners in de overige kernen.
- Bijna 70% van de inwoners is tevreden over de verlichting in de buurt. In 2018 was dit ook het geval. In vergelijking met 2018 geeft in 2020 een groter aandeel van de inwoners aan het helemaal eens te zijn dat de buurt goed verlicht is. Het aandeel dat tevreden is over de verlichting in de stad Franeker en overige kernen wijkt niet af wat betreft de gemeente.

- De voorzieningen voor jongeren worden het minst goed beoordeeld van alle ondervraagde aspecten van de leefbaarheid van de woonbuurt. Slechts 16% is hier tevreden over. In 2018 was dat 20%. De speelplekken voor kinderen worden aanzienlijk beter gewaardeerd: bijna de helft van de inwoners is hier tevreden over. Dit beeld komt overeen met hoe het was in 2018. In de stad Franeker zijn de inwoners minder tevreden over de speelplekken voor kinderen dan in de overige kernen.
- De sociale samenhang in de buurt is hoog in Waadhoeke. 70% à 80% van de inwoners van Waadhoeke geven aan dat de mensen in de buurt op een prettige manier met elkaar omgaan en dat zij tevreden zijn over de bevolkingssamenstelling in de buurt. 64% geeft aan dat zij zich thuis voelen bij de mensen in de buurt en dat men elkaar in de buurt kent. Wat betreft het aspect dat mensen elkaar in de buurt kennen komt het aandeel overeen met hoe het was in 2018. In 2018 gaf een groter aandeel aan zich thuis te voelen in de buurt dan in 2020. Minst tevreden zijn de inwoners van Waadhoeke over de saamhorigheid in de buurt en de mate van contact met andere buurtbewoners.

Over het algemeen zijn de inwoners van Waadhoeke heel tevreden over de directe woonomgeving. De woonomgeving wordt gewaardeerd met een 7,7. In 2018 werd de woonomgeving met een 7,6 gewaardeerd. Ook is men heel tevreden over de leefbaarheid in de buurt. Net zoals in 2018 wordt deze gewaardeerd met een 7,4.

Ontwikkelingen

De gebiedsteams doen hun werk goed. Door gerichte/vasthoudende hulp komen inwoners in beeld waardoor er sneller geïntervenieerd of gedeëscaleerd kan worden. Er zijn minder personen onder “de radar” waardoor er minder “verrassingen” zijn.

Verder heeft de politie een wijkagent binnen het team Noordwest die grotendeels is vrijgemaakt voor GGZ-casuïstiek. Hierdoor hebben integrale veiligheidspartners zoals de GGZ een vast aanspreek-punt binnen de politie als het gaat om personen met verward gedrag, ook dit werkt goed.

In 2019 is weer gestart met gesprekken met de GGZ om de integrale aanpak en uitwisseling van (patiënt)informatie te verbeteren, zodat men aan de voorkant van de problematiek kan blijven. Uiteraard heeft de GGZ te maken met wet- en regelgeving die informatieoverdracht aan banden legt. Sinds de gesprekken is er sprake van veranderd (en verbeterd) contact, maar informatiedeling blijft een aandachtspunt.

Met ingang van 1 januari 2020 is de Wet verplichte ggz (Wvggz) van start gegaan. Deze wet vervangt de wet Bijzondere opnemingen in psychiatrische ziekenhuizen (Bopz) en regelt de rechten van mensen die te maken hebben met verplichte zorg in de GGZ. Een belangrijke verandering is dat verplichte zorg nu ook buiten een GGZ-instelling plaats kan vinden. In Waadhoeke zijn in 2020 zeven crisismaatregelen door de burgemeester genomen.

Conclusie

Het huidige beleid voortzetten en daar waar mogelijk de goede integrale afstemming borgen/aanpak voortzetten en het contact met de GGZ intensiveren, zodat de schaalscore weer iets zal stijgen

1.2 Fysieke kwaliteit (prioriteit in IVP)

Aantal incidenten vernieling (jaarverslag politie)

Doel: ≤ 228 (aantal 2018)

Resultaat 2020:

	2018	2019	2020
Vernieling	228	205	234

Bron: Politie Noord Nederland

Toelichting:

Het aantal vernielingen is iets toegenomen. In de eerste vier maanden van 2020 was sprake van een stijging (van 49 naar 69). In de periode mei-december 2020 was het aantal meldingen van vernieling dan wel zaakbeschadiging niet erg afwijkend ten opzichte van dezelfde periode in voorgaande jaren. Hoewel er geen onderzoek naar gedaan is, zou de stijging toegeschreven kunnen worden aan de lockdown/coronamaatregelen, die aan het begin en aan het einde van het jaar het strengste waren, de jeugd zich verveelde en zaken in brand stak en/of zaken (bankjes, prullenbakken etc.) ging vernielen.

Percentage slachtofferschap vernieling (veiligheidsmonitor)

Doel: ≤ 8 % (percentage 2018)

Resultaat 2018:

Het aantal inwoners dat zegt slachtoffer te zijn geweest van vernieling is dit jaar net zoals in 2018, 8%. De afname lijkt zich de laatste jaren wat stabiliseren, wat overeenkomt met het doel.

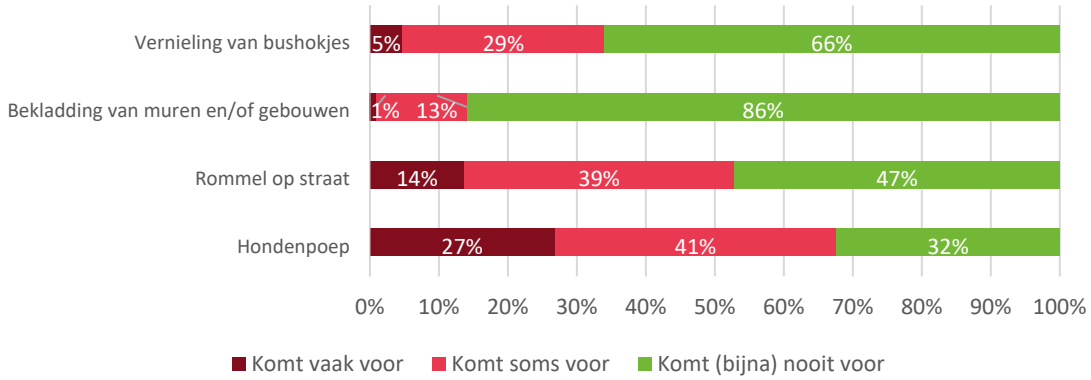
Toelichting:

De huidige aanpak continueren en daar waar mogelijk strafrechtelijk op laten pakken door de politie.

Oordeel verloedering (veiligheidsmonitor)

Doel: ≤ 3.0 (score 2018)

Resultaat 2020:

Toelichting:

De schaalscore ‘verloedering’ is berekend op basis van de vier bovenstaande buurtproblemen. Hoe hoger de score, hoe meer last men ervaart van verloedering. De schaalscore ‘verloedering’ is in de hele gemeente 2,5. In 2018 scoorde de gemeente met een 3,0 hoger. Splitsen we dit uit naar deelgebieden, dan zien we een hogere score in de overige kernen (2,6) dan in de stad Franeker (2,2). Ook voor de deelgebieden geldt dat de score in 2018 hoger lag met 3,1 in de overige kernen en een 2,7 in de stad Franeker.

- In de categorie ‘verloedering’ blijft hondenpoep de grootste bron van ergernis onder inwoners van Waadhoeke. Bijna 70% van de respondenten geeft aan dat het soms tot vaak voorkomt, en binnen het aandeel van 70% geeft zelfs 27% aan dat het vaak voorkomt. Het aandeel dat aangeeft dat het vaak voorkomt was in 2018 groter met 33%. In 2018 gaf bijna driekwart van de respondenten aan overlast te ervaren van hondenpoep. In de overige kernen komt dit probleem net wat vaker ‘vaak’ voor (28%) dan in de stad Franeker (22%). In 2018 was dit verschil groter (36% en 27%). Ondanks de inspanning vanuit de gemeente (plaatsing van vele afvalbakken) blijft hondenpoep dus een hardnekkig probleem. Wel zien we door de jaren heen een afname.
- Een tweede veel voorkomend probleem is rommel op straat. Meer dan de helft (53%) van de inwoners in Waadhoeke geeft aan dat dit soms tot vaak voorkomt. In 2018 was dit aandeel nog 56%.
- Door 34% van de inwoners wordt overlast ervaren van de vernieling van bushokjes. Dit aandeel was in 2018 hoger met 39%. Vernieling van bushokjes komt vaker voor in de overige kernen dan in de stad Franeker. Dit was ook het geval in 2018.

Oordeel woonomgeving (veiligheidsmonitor)

Doel: ≥ 7,6 (score 2018)

Resultaat 2020:

7,7

Toelichting:

De inwoners van Waadhoeke zijn erg tevreden over hun directe woonomgeving. Zij waarderen de woonomgeving met een rapportcijfer 7,7. In 2018 werd de woonomgeving met een 7,6 gewaardeerd.

Oordeel leefbaarheid (veiligheidsmonitor)

Doel: ≥ 7,4 (score 2018)

Resultaat 2020:

7,4

Toelichting:

Ook is men heel tevreden over de leefbaarheid in de buurt. Net zoals in 2018 wordt deze gewaardeerd met een 7,4.

Ontwikkelingen

-

Conclusie

Hondenpoep is een terugkerende ergernis van de burger. Naast het plaatsen van afvalbakken doet de gemeente geen extra investering, want hier is geen handhavingscapaciteit voor. Het komt aan op goed gedrag van iedere hondenbezitter.

1.3 Objectieve veiligheid/veelvoorkomende criminaliteit (prioriteit IVP)

Aantal woninginbraken (jaarverslag politie)

Doel: ≤ 74 (aantal 2018)

Resultaat 2020:

	2018	2019	2020
Diefstal/inbraak woning	74	115	49

Bron: Politie Noord Nederland

Toelichting:

In 2020 is het aantal woninginbraken in de gemeente Waadhoeke enorm gedaald ten opzichte van de jaren 2018 en 2019. De doelstelling van 53 inbraken is dus gehaald dit jaar.

De gemeente heeft ook in 2020 in bijna alle gevallen een zogenaamde besmettingsbrief gestuurd naar bewoners in een straal van 100 meter van woningen waar is ingebroken. Er is namelijk een gerede kans dat inbrekers terugkomen naar de straat waar zij eerder inbraken. Zeker als het gaat het om hetzelfde type (huur)woningen. In de brief staan eenvoudige tips die inwoners kunnen helpen om een woninginbraak te voorkomen (handelingsperspectief) én een appel om vooral de politie te bellen wanneer burgers iets verdachts zien. Inwoners blijven dat lastig vinden, ze bellen vaak alleen met 112 als er sprake is van een levensbedreigende situatie.

Diverse aanhoudingen van verdachten in 2020 kunnen een verklaring zijn voor deze daling in 2020. Daarnaast kan de daling mede verklaard worden door de coronapandemie. Door de ingestelde maatregelen om verspreiding van het coronavirus zoveel mogelijk tegen te gaan werden mensen opgeroepen om zoveel mogelijk thuis te blijven en thuis te werken indien mogelijk. Dit verkleint de gelegenheid om in te breken tijdens de afwezigheid van bewoners aanzienlijk. Daarnaast wordt de pakkans vergroot. Een afdoende verklaring is het niet; in sommige Friese gemeenten zijn de inbraakcijfers namelijk wel gestegen.

Ook al is het aantal woninginbraken gedaald, toch blijft waakzaamheid geboden. Zo heeft de gemeente in 2020 ook preventieve maatregelen genomen, zoals verdere uitbreiding van WhatsApp groepen. Via WhatsApp wisselen wijkbewoners onderling makkelijk en snel informatie uit over onveilige of verdachte situaties in de wijk. Door samen verdachte situaties te beoordelen wordt er sneller contact opgenomen met de politie of nemen buurtbewoners sneller zelf polshoogte (sociale controle).

De wijkagent kan de beheerder van een groep van informatie voorzien over zaken die spelen in een wijk zodat de WhatsApp groep extra alert kan zijn bij gerichte problematiek. Dat schrikt inbrekers af. De gemeente faciliteert de groepen met borden die aangeven dat er in de wijk wordt gewerkt met een WhatsApp groep (financiering vanuit preventiebudget).

Ontwikkelingen

-

Conclusie

-

Aantal fietsdiefstallen (jaarverslag politie)

Doel: ≤ 71 (aantal 2018)

Resultaat 2020:

	2018	2019	2020
Diefstal brom-, snor-, fietsen	71	59	55

Bron: Politie Noord Nederland

Toelichting:

Het aantal fietsdiefstallen is opnieuw laag en valt binnen de doelstelling. Het is onduidelijk waardoor deze daling veroorzaakt wordt. Ongeveer 1/3 van de fietsen is gestolen op het station. De meldingsbereidheid voor dit delict is hoog. Dat blijkt uit de veiligheidsmonitor: 75% van de slachtoffers van fietsendiefstal geeft aan melding te doen van fietsdiefstal.

Huiselijk geweld (jaarverslag politie)

Doel: ≤ 107 (aantal 2018)

Resultaat 2020:

	2018	2019	2020
Huiselijk geweld	107	134	83

Bron: Politie Noord Nederland

Toelichting:

De verwachting was dat het aantal gevallen van huiselijk geweld zou toenemen tijdens de coronacrisis. Door de lockdown waren mensen lang verplicht bij elkaar te zitten en zouden er sneller spanningen kunnen ontstaan. Maar in de beginfase van de coronacrisis liep het aantal meldingen van huiselijk geweld in sommige regio's juist terug. In Zuidoost-Brabant daalde het bijvoorbeeld met 16 procent. Volgens Veilig Thuis Zuidoost-Brabant kwam dat doordat de hulpverleners in de beginperiode niet in staat waren om achter de voordeur te komen. Of er daadwerkelijk minder huiselijk geweld heeft plaatsgevonden, is niet met zekerheid te zeggen, ook niet wat dit gaat betekenen voor de lange termijn. Een interpretatie van de cijfers is, dat het veelal professionals zijn die melding doen van huiselijk geweld. Maar ook zij konden tijdelijk niet aan het werk en hadden minder contact met kwetsbare gezinnen.

Conclusie

Bij huiselijk geweld is de gemeente alert bij de aanpak/aangifte en zal zij huisverboden blijven opleggen en onder de aandacht van het gebiedsteam brengen, opdat het geweld wordt beëindigd.

Bedreigingen (jaarverslag politie)

Doel: ≤ 44 (aantal 2018)

Resultaat 2020:

	2018	2019	2020
Bedreiging (psychisch geweld)	44	59	42

Bron: Politie Noord Nederland

Toelichting:
Het aantal bedreigingen is in 2019 wat afgenomen. Het gaat hier om meldingen die in strafrechtelijke zin vallen onder bedreiging. Een groot deel van de bedreigingen wordt geuit in relationele sfeer. Slachtoffers durven vaak pas (ruim) na het verbreken van de relatie melding of aangifte te doen van bedreigingen of mishandelingen binnen de relatie. Soms gaat het (verbaal) geweld na het beëindigen van de relatie door d.m.v. dreigende berichten op de smartphone. Dit wordt geregistreerd als stalking. Het gebiedsteam is ook nauw betrokken bij casuïstiek met relationeel geweld. Vaak is er zorg om de kinderen.

Slachtofferschap verschillende delicten (veiligheidsmonitor)
Doel: ≤ scores 2018

In het vorige hoofdstuk is stilgestaan bij de subjectieve beleving van de veiligheid in Waadhoeke en in de woonbuurten. In dit hoofdstuk kijken we naar de mate waarin de inwoners van Waadhoeke naar eigen zeggen de laatste vijf jaar daadwerkelijk slachtoffer zijn geworden van verschillende misdrijven.

Tabel 5.1: Gemeente Waadhoeke. Slachtofferschap verschillende delicten, 2020

	Stad Franeker	Overige kernen	Waadhoeke
Beschadiging auto	16%	18%	17%
Vernieling	11%	7%	8%
Fietsendiefstal	11%	5%	7%
Bedreiging	8%	6%	6%
Overige diefstal	8%	5%	6%
Poging tot inbraak	3%	4%	4%
Diefstal uit auto	3%	3%	3%
Woninginbraak	2%	3%	2%
Seksuele intimidatie	4%	2%	2%
Overige misdrijven	1%	3%	2%
Mishandeling	3%	1%	2%
Zakkenrollerij	3%	1%	2%
Autodiefstal	1%	1%	1%
Diefstal met geweld	0%	0%	0%

Bron: Veiligheidsmonitor Waadhoeke, 2020.

Toelichting:
Verreweg het meest noemen de respondenten beschadiging aan de auto: 17%. In 2018 was dit nog 15%. De andere misdrijven worden elk door minder dan 10% van de respondenten in Waadhoeke genoemd. Vernieling wordt door 8% en fietsendiefstal door 7% van de respondenten genoemd. In 2018 werden overige diefstal en vernieling door 8% van de respondenten genoemd.

Ontwikkelingen
-

Conclusie
Ondanks de daling blijft Waadhoeke inzetten op preventie van woningbraken en sturen we mensen besmettingsbrieven aarin we mensen tips geven om inbraak te voorkomen, waarmee Waadhoeke minder interessant is/wordt voor inbrekersgroepen.

1.4 Subjectieve veiligheid/veiligheidsgevoel

Veiligheidsgevoel (veiligheidsmonitor)

Doel: 85% van de bevolking voelt zich veilig in Waadhoeke

Resultaat 2020:

	In gemeente			In eigen buurt		
	Stad Franeker	Overige kernen	Waadhoeke	Stad Franeker	Overige kernen	Waadhoeke
Vaak onveilig	3%	2%	2%	2%	1%	2%
Soms onveilig	9%	12%	11%	6%	8%	8%
Zelden onveilig	3%	5%	5%	2%	2%	2%
Niet onveilig	85%	81%	82%	90%	89%	88%
Totaal	**100%**	**100%**	**100%**	**100%**	**100%**	**100%**

Toelichting:

- De meeste inwoners van Waadhoeke voelen zich niet onveilig in de gemeente. Dit geldt voor 87% van de respondenten.
- Het veiligheidsgevoel in de eigen buurt ligt nog wat hoger: 90% geeft aan zich niet of zelden onveilig te voelen

Ontwikkelingen

De groei van de WhatsApp groepen kan invloed hebben op het gevoel van veiligheid van de inwoners. Enerzijds kan de aanwezigheid van een WhatsApp groep buurtpreventie in de wijk het gevoel van veiligheid vergroten - immers de aanwezigheid van een App groep impliceert meer sociale controle- . Echter degenen die daadwerkelijk aan de WhatsApp groep deelnemen krijgen daardoor veel meer mee van alle verdachte situaties in de hun eigen wijk. Dat kan het veiligheidsgevoel juist ook benadelen (alles weten maakt niet gelukkig).

Conclusie

De huidige aanpak ten aanzien van de WhatsApp groepen en de integrale aanpak tussen gemeente, politie, gebiedsteams en woningstichtingen voortzetten.

2. Bedrijvigheid en veiligheid

2.1 Veilig winkelgebied

Aantal winkeldiefstallen (jaarverslag politie)

Doel: ≤ 22 (aantal 2018)

Resultaat 2020:

	2018	2019	2020
Winkeldiefstal	22	44	42

Bron: Politie Noord Nederland

Toelichting:

In 2020 is het aantal winkeldiefstallen stabiel gebleven ten opzichte van 2019. In 2020 springt met name Franeker er uit ten opzichte van voorgaande jaren. In Franeker zagen we een sterke stijging in het aantal winkeldiefstallen gepleegd aan de Leeuwarderweg. Een piek zat in juli, maar iedere maand is het wel raak in 2020. Dit betreft met name de Albert Heijn die bijna alle registraties op naam heeft. Het merendeel van de verdachten is meerderjarig (in 4 gevallen betrof het minderjarigen). Er is geen verklaring gevonden voor deze stijging.

Ontwikkelingen

-

Conclusie

Op basis van scores het huidige beleid continueren.

2.2 Veilige bedrijventerreinen

Aantal diefstal/inbraak in bedrijven en kantoren (jaarverslag politie)

Doel: ≤ 23 (aantal 2018)

Resultaat 2020:

	2018	2019	2020
Diefstal/inbraak in bedrijven en kantoren	23	25	20

Bron: Politie Noord Nederland

Toelichting:

Het aantal inbraken bij bedrijven en kantoren is in 2020 iets gedaald ten opzichte van 2018 en 2019. Hiermee is het doel, een daling, behaald.

Ontwikkelingen

-

Conclusie

Op basis van scores het huidige beleid continueren, met als doel om de inbraken bij bedrijven en kantoren stabiel te houden.

2.3 Veilig uitgaan

Oordeel overlast horeca (veiligheidsmonitor)

Doel: ≤ 5% (percentage 2018)

Resultaat 2018:

Uit cijfers van de Veiligheidsmonitor 2020 blijkt dat 7% van de inwoners overlast heeft van horecagelegenheden.

Toelichting:

In 2020 hebben er door de lockdown/coronamaatregelen geen grote evenementen plaats kunnen vinden in Waadhoeke.

Ontwikkelingen

In 2019 waren er geen klachten van geluidsoverlast tijdens de evenementen PC, AD en 'Hjoed yn it Park' in Franeker en bij het tentfeest 'Spring Break' in Menaam en dus worden hier in de toekomst geen geluidsmetingen gedaan.

Wat opvalt is dat er in 2020 sprake was van een stijging van 2%. Ook hierin zou de coronacrisis een rol kunnen hebben gespeeld. Ook al was de horeca gesloten en waren er geen bezoekers, er waren wel veel afhaalpunten en tijdens de zomerperiode waren de buitenterrassen groter. Dit kan geleid hebben tot meer overlastsituaties.

Verder wordt er vanuit de afdeling Samenleving gewerkt aan het opstellen van nieuw gezondheidsbeleid met daarin een preventieplan waarin alcohol- en drugsgebruik één van de aandachtspunten is. Het huidige beleid loopt van 2018 – 2022.

Conclusie

In elk geval het huidige beleid met betrekking tot het doen van geluidsmetingen en controle op schenken/ verstrekken van alcohol aan 18-minners continueren. Daarnaast zou het mooi zijn als we ook aan de slag kunnen met meer preventie bij alcohol- en drugsgebruik.

2.4 Veilige evenementen

Doelstelling

De gemeente Waadhoeke verleent in afstemming met de veiligheidspartners vergunningen met vergunningseisen die leiden tot een veilig verloop van het evenement.

Toelichting:

In 2020 waren er door de coronapandemie bijna geen evenementen in Waadhoeke. De viering van Oud & Nieuw was voor de politie en de gemeente het grootste evenement van het jaar. Gezamenlijk is er een grote investering gepleegd in het leggen van contacten, opsporen van illegaal vuurwerk en het maken van goede afspraken.

Ontwikkelingen

Nu Covid-19 op zijn retour lijkt te zijn, voeren we op dit moment gesprekken met organisaties over wat er straks eventueel wél weer kan en ze dus wel weer plaats kunnen gaan vinden.

Conclusie

De afgelopen jaarwisseling is rustig verlopen en had aanzienlijk minder kosten tot gevolg dan in 2019. Dit was door de lockdown/coronamaatregelen niet verwacht, maar deze aanpak pakte dus positief uit en is voor herhaling vatbaar

2.5 Veilig toerisme

Doelstelling

Doel is meer bezoekers te trekken die komen genieten van onze prachtige gemeente en tegelijkertijd door hun bestedingen een bijdrage leveren aan de toeristische sector in onze gemeente.

Ontwikkelingen

Gemeente Waadhoeke heeft stevige ambities op het gebied van toerisme. Dit blijkt uit ons coalitieakkoord 2018-2022 ‘Nije grinzen, Nije kânsen’. Ook in het “Ontwikkelperspectief Waadhoeke 2018-2028” klinken deze ambities duidelijk door.

De nota Recreatie & Toerisme 'Beleef Waadhoeke' is het eindresultaat van het gevolgde proces zoals dat beschreven staat in de startnotitie (vastgesteld door de raad op 14 maart 2019). Zo zijn de toeristisch-recreatieve ondernemers, belangrijke partijen uit het veld, inwoners en raadsleden in twee afzonderlijke publiekssessies uitgenodigd om mee te denken. Ook was er een klankbordgroep.

Conclusie

Ook afgelopen jaar is gebleken dat er met betrekking tot toerisme, veiligheid geen aandachtspunt voor Waadhoeke is.

3. Jeugd en veiligheid

3.1 Overlastgevende jeugd

Aantal meldingen jeugdoverlast (jaarverslag politie)
Doel: ≤ 255 (aantal 2018)

Resultaat 2020:

	2018	2019	2020
Overlast jeugd	255	261	465

Bron: Politie Noord Nederland

Toelichting:
In 2020 is het aantal meldingen jeugdoverlast flink gestegen ten opzichte van 2018 en 2019.

De stijging is zeer waarschijnlijk het effect van de maatregelen die zijn getroffen omtrent de uitbraak van het COVID-19 virus. Maatregelen zoals de sluiting van horeca, sportgelegenheden en uitgaansgelegenheden kan er toe hebben geleid dat jongeren vaker een plek zoeken in de buurt waar ze zich kunnen vermaken. Daarnaast kan een groep jongeren op anderen meer dan voorheen als een bedreiging worden ervaren door de maatregel van 1,5 meter afstand houden. In de eerste maanden van 2020 toen deze maatregelen nog niet van kracht waren, was het aantal meldingen van jeugdoverlast namelijk stabiel. Verder kan de stijging ook liggen aan het feit dat er door de politie is geïnvesteerd op het in kaart brengen van een aantal jeugdgroepen. Als zij gaan controleren, stijgt het aantal mutaties mee.

Team Openbare Orde en Veiligheid (OOV) heeft vanwege deze stijging van meldingen bij de politie een integrale werkgroep jeugdoverlast Waadhoeke[1] opgezet, zij komen om de zes weken bij elkaar. Hierbij wordt naar de problematiek en naar het aanbod van voorzieningen voor jongeren gekeken om te komen tot oplossingen. De jongeren worden hier zelf bij betrokken. Ook zal er via diverse kanalen (dorpscoördinatoren, lokale krant, social media) aandacht van ouders en jongeren voor deze overlast worden gevraagd. Verder is er op dit moment een specifieke integrale aanpak[2] voor het dorp St.-Annaparochie, aangezien er veel overlast is van een jeugdgroep uit dit dorp. Hieruit voortvloeiend zullen er binnenkort een zestal stopgesprekken door de gemeente en de politie met deze jongeren en ouders worden gevoerd.

Een aantal jongeren die veelvuldig in beeld komen of waaromtrent andere zorgen bestaan zijn aangemeld bij het AVE team (aanpak voorkoming escalatie).

Conclusie
Het huidige beleid - persoons- of groepsgerichte aanpak indien noodzakelijk – continueren met als doel het aantal meldingen jeugdoverlast te laten dalen.

[1] Politie, De Skûle; jeugdwerk en gemeente; gebiedsteam, medewerker afdeling Samenleving, OOV en toezichthouders.
[2] Politie, De Skûle; jeugdwerk en opbouwwerker en gemeente; dorpencoördinator, gebiedsteam, medewerker afdeling Samenleving, OOV en toezichthouders.

Oordeel jeugdoverlast (veiligheidsmonitor)
Doel: ≤ 30% (score 2018)

Resultaat 2020:
38%

Toelichting:
Het beeld uit de politiecijfers spoort met de gegevens uit de Veiligheidsmonitor 2020, waarin staat dat overlast door groepen jongeren de meest voorkomende vorm van sociale overlast in Waadhoeke is; 38% van de inwoners geeft aan dat dit soms of vaak voorkomt. We zien dus weer een kleine stijging van overlast van groepen jongeren. In 2018 was dit namelijk 30%. Dit kan, zoals gezegd, dit jaar een effect zijn van de geldende coronamaatregelen.

3.2 Criminele jeugd/individuele probleemjongeren

Ontwikkelingen
Zie uitleg onder thema 3.1 overlastgevende jeugd.

Conclusie
Het huidige beleid continueren.

Oordeel jeugdcriminaliteit (veiligheidsmonitor)
Doel: ≤ 15% (score 2018)

Resultaat 2020:
20%

Toelichting:
Uit de Veiligheidsmonitor 2020 blijkt dat door 20% van de inwoners wordt aangegeven dat jeugdcriminaliteit vaak of soms voorkomt. We zien dus net zoals bij de jeugdoverlast een stijging van het percentage ten opzichte van 2018.

Ontwikkelingen
-

Conclusie
Op basis van de scores het huidige beleid continueren.

3.3 Jeugd, alcohol en drugs

Ontwikkelingen
Zie onder thema's 1.1 sociale kwaliteit (coffeeshops), 2.3 veilig uitgaan (drank, drugs en horeca) en 2.3 veilig uitgaan (drank en horeca).

Conclusie
-

3.4 Veilig in en om de school

Ontwikkelingen

Zie onder thema's 1.1 sociale kwaliteit (overlast en vernielingen) en 4.1 verkeersveiligheid.

Conclusie

-

4. Fysieke Veiligheid

4.1 Verkeersveiligheid (prioriteit IVP)

Aantal verkeersongevallen met letsel en dodelijke afloop (jaarverslag politie)
Doel: ≤ 32 (aantal 2018)

Resultaat 2020:

	2018	2019	2020
Verkeersongeval met letsel	29	17	24
Verkeersongeval met dodelijk afloop	3	1	3

Bron: Politie Noord Nederland

Toelichting:
Op basis van het Gemeentelijk Verkeer en Vervoersplan (GVVP) wil Waadhoeke de gemeentelijke verkeersveiligheid aanpakken en het aantal verkeersdoden en ernstig gewonden terugbrengen.

Ontwikkelingen
Naar aanleiding van de stagnerende daling van het aantal dodelijke ongevallen in Fryslân heeft de gedeputeerde verzocht onderzoek te doen naar trends binnen deze ongevallen om mogelijke aangrijpingspunten voor intensivering van beleidsuitvoering te vinden. De Provincie wil haar beleid m.b.t. verkeer verbeteren, met als doelstelling minder ongevallen en minder dodelijke ongevallen op provinciale wegen. Er wordt vervolgonderzoek gedaan naar de wegvakken, waar deze ongevallen hebben plaats gevonden. Uit de door de politie in de driehoek gedeelde cijfers en vergelijkingen blijkt dat Waadhoeke een relatief verkeersveilige gemeente is.

Conclusie
Het huidige beleid continueren met als doel het aantal verkeersongevallen verder terug te brengen.
Op dit moment wordt gewerkt aan de nieuwe mobiliteitsvisie waarin het thema verkeersveiligheid grote prioriteit wordt toegekend en van daaruit worden er ook maatregelen voorgesteld om deze verder te verbeteren.

4.2 Brandveiligheid

Toelichting:
De Veiligheidsregio Fryslân (VRF) heeft in 2018 een onderzoek gedaan naar de bluswatervoorzieningen in Fryslân. Dat heeft geresulteerd in het rapport 'Fjoer en Wetter, bluswatervoorziening in Fryslân'. Dit rapport is vastgesteld door de bestuurscommissie van de VRF en in december 2019 aangeboden aan de Friese gemeenten. In het rapport is uitgewerkt hoe de verantwoordelijkheden tussen betrokken partijen zijn verdeeld, wat de behoefte is aan bluswater, hoe de huidige situatie is en welke maatregelen gewenst zijn. Daarbij heeft de VRF als doel om op basis van gedeelde zorg en verantwoordelijkheid gezamenlijk te werken aan het borgen van het bestaande voorzieningenniveau, het borgen van adequate voorzieningen bij toekomstige ontwikkelingen en het terugdringen van restrisico's.

Ontwikkelingen

Vanaf het moment dat de VRF is gestart met het onderzoek naar bluswatervoorzieningen in Fryslân, heeft onze eigen organisatie een werkgroep bluswatervoorziening opgericht. In deze werkgroep wordt vanuit verschillende disciplines (o.a. beheer brandkranen, vergunningen, ruimtelijke ordening en OOV) gewerkt aan de borging van bluswatervoorzieningen in de gemeente. Leden van deze werkgroep zijn ook actief (geweest) bij de diverse werkgroepen van de VRF.

Het voorkomen en beperken van slachtoffers en schade is één van de grondslagen van het vergunningstelsel voor bijvoorbeeld bouwactiviteiten of evenementen. Maar het is ook een grondslag om te handhaven. Bij de het vergunningsverleningsproces worden experts van de politie, VRF of FUMO ingeschakeld om zaken als brandveiligheid te beoordelen.

Niet alleen achteraf, maar ook in de preventieve fase is er aandacht voor brandveiligheid. Hierbij heeft voornamelijk de VRF een belangrijke rol. Zij werken bijv. samen met LTO Noord om invulling te geven aan het landelijke actieprogramma brandveilige veestallen. Hierbij wordt opgetrokken met brandweervrijwilligers die in het dagelijks leven agrariër zijn, andere veiligheidsregio's, het middelbaar en hoger agrarisch onderwijs, verzekeraars en veeartsen.

Conclusie

Samenwerken met de Veiligheidsregio Fryslân op dit onderwerp.

4.3 Externe veiligheid

Ontwikkelingen

-

Conclusie

-

4.4 Voorbereiding op rampenbestrijding

Toelichting:

Wanneer zich een ramp of crisis in een gemeente voordoet werkt men volgens de Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdingsprocedure (GRIP-procedure). Aangezien er gelukkig relatief weinig grootschalige incidenten zijn kan er vooral via oefeningen ervaring worden opgedaan.

Ontwikkelingen

Sinds 1 maart 2013 heeft de regio Noordwest de functie Officier van Dienst Bevolkingszorg (oftewel de OvD-Bz Noord West) gezamenlijk ingevuld. Hierdoor kan deze functie worden uitgevoerd in een zogenaamd 'hard piket', waardoor de gemeenten 24/7 beschikbaar en bereikbaar zijn bij incidenten.
In 2020 is de OvD-Bz onder andere ingezet bij:

- Twee branden in Harlingen
- Brand in Sint Jacobiparochie
- Ontdekking chemisch drugsafval Klooster Lidlum.

De VRF zorgt voor een jaarlijks opleidings- en trainingsprogramma van diverse crisisfunctionarissen. Ook organiseren de gemeenten Leeuwarden, Harlingen en Waadhoeke gezamenlijk bijeenkomsten voor de crisisfunctionarissen. Ten gevolge van de Covid-pandemie was het in 2020 niet mogelijk om uitvoering te geven aan opleiding- en trainingsmomenten. Dit gold zowel voor de momenten georganiseerd vanuit de VRF als door de gemeenten.

Op 12 november 2018 heeft er op het gemeentehuis van Waadhoeke een rampenoefening plaatsgevonden volgens de GRIP 2 structuur. Hier is veel lering uit getrokken. De inrichting en ondersteunende faciliteiten van de crisisorganisatie zijn verbeterd. Ook zijn er in 2019 vier 'sleutelhouders' gevonden die het gemeentehuis buiten kantoortijden vrijwel direct kunnen openen bij een GRIP-2 situatie of hoger.

Conclusie

De huidige aanpak continueren, waarbij bij het oefenen rekening wordt gehouden met nieuwere vormen van criminaliteit, bijvoorbeeld cybercrime.

5. Integriteit en veiligheid

5.1 Polarisatie en radicalisering

Ontwikkelingen

We horen tegenwoordig steeds vaker over polarisatie en radicalisering. Polarisatie is de verscherping van tegenstellingen tussen (groepen) mensen in de samenleving die kan leiden tot maatschappelijke spanningen. Onder radicalisering verstaan we de bereidheid om diep ingrijpende veranderingen in de samenleving (eventueel op ondemocratische wijze) na te streven. In Nederland werken we samen met verschillende partners, zoals politie en hulpverleningsorganisaties, in de aanpak van radicalisering en polarisatie. Zo willen we onze open en vrije samenleving beschermen tegen angst en verdeeldheid.

Conclusie

Op de regionale en landelijke schaal wordt veel aandacht besteed aan deze thema's en het is van belang dat we de competentieontwikkeling in bestuur en organisatie van Waadhoeke op peil brengen en houden.

5.2 Georganiseerde criminaliteit (prioriteit IVP)

Toelichting:

Alle aanvragers van een Drank- en Horecavergunning of een vergunning voor seksinrichting worden op basis van het Bibob-beleid getoetst. Het verder ontwikkelen/uitbreiden van ons Bibob-beleid wordt onderzocht naar aanleiding van de uitkomsten van de ondermijningsbeelden (IOB) in 2020.

Ontwikkelingen

Tot op heden heeft het voeren van Bibob-beleid in Waadhoeke niet geleid tot het afwijzen van een vergunning. In 2020 zijn er wel zoals eerder vermeld op basis van artikel 13b Opiumwet verschillende panden gesloten in onze gemeente.

In 2019 is er -in samenwerking met het Regionaal Informatie- en Expertise Centrum (RIEC)- gestart met het project ondermijning. Begin 2020 is het integraal ondermijningsbeeld (IOB) opgeleverd. Dit beeld geeft onder andere inzicht op veelvoorkomende onderwerpen (fenomenen) en locaties waar weinig over bekend is (zogenaamde 'witte vlekken'). Het beeld is opgeleverd voor het totale gebied Noordwest Fryslân, maar de inhoud is per gemeente te herleiden.

Eind 2020 is gestart met het opstellen van een plan van aanpak voor de structurele aanpak van ondermijning in de gemeente Waadhoeke. In deze aanpak is aandacht voor vier onderdelen, namelijk;

- bewustwording en preventie;
- versterken informatiepositie;
- wijziging in lokale wet- en regelgeving; en
- aanpak concrete signalen.

Door de impact van de Covid-pandemie heeft het vervolg van het project ondermijning langer op zich laten wachten.

Conclusie

De integrale ondermijningsbeelden (IOB) zullen ook gevolgen hebben voor het verder ontwikkelen/uitbreiding van ons Bibob-beleid. Daarbij valt te denken aan de aanpassing van beleidsdocumenten zoals het Bibob-beleid, maar ook aan het versterken van samenwerkings-constructies tussen afdelingen en (externe) ketenpartners.

5.3 Ambtelijke en bestuurlijke integriteit

Toelichting:

In de democratische rechtsstaat dient een ieder zich te houden aan de wetten en regels die op democratische wijze zijn vastgesteld. Dat geldt zeker voor de ambtelijke organisatie en de politieke ambtsdragers die (mede)verantwoordelijk zijn voor de totstandkoming van die wetten en regels. Zonder dat zal het vertrouwen in de democratische rechtsstaat worden ondermijnd en het draagvlak voor de naleving van de wetten en regels verdwijnen.

Ontwikkelingen

Gemeente Waadhoeke heeft een 'Integriteitsbeleid voor medewerkers van gemeente Waadhoeke' en een 'Gedragscode Integriteit burgemeester en wethouders en de gemeenteraad van de gemeente Waadhoeke'. Doel van het integriteitsbeleid is integriteit op de agenda van medewerkers, managers, college en raad te zetten en een ieder hierin bewust te maken van hun handelen, met als uiteindelijk doel om te komen tot een integere organisatie met integere medewerkers.

Conclusie

Met regelmaat het thema integriteit agenderen en (bijv. door casuïstiek) de bewustwording borgen.

5.4 Informatieveiligheid (prioriteit IVP)

Toelichting:

De kennis over de gevaren - en mogelijke oplossingen - van het gebruik van internet en sociale media dient vergroot te worden.

Ontwikkelingen

Waadhoeke heeft de gevaren van cybercrime, naast de reguliere leefbaarheids- en veiligheidsvraag-stukken, op de lokale agenda gezet en op 7 oktober 2020 konden onze ondernemers deelnemen aan het webinar 'digitale weerbaarheid' van gemeente Leeuwarden en de Campus cybercrime. Ook deden we in november mee aan de campagne 'senioren en veiligheid' van de VNG (o.a.: meekijken bij pinnen, babbeltrucs, hulpvraagfraude (via WhatsApp) en phishing.

Intern wordt ook aandacht besteed aan informatiebeveiliging & privacy. Wanneer iemand het vermoeden heeft van een mogelijke inbreuk op de beveiliging of datalek binnen de gemeente wordt de medewerker gevraagd dit direct te melden bij Functionaris Gegevensbescherming (FG) of de Chief Information Security Officer (CISO). Het is namelijk belangrijk dat een beveiligingsincident, datalek of zwakke plek zo snel mogelijk wordt gemeld. Het optreden van een beveiligingsincident kan namelijk grote gevolgen hebben voor de kwaliteit van dienstverlening door de gemeente. Een datalek kan gevolgen hebben voor de betrokkene waarvan de gegevens gelekt zijn, wat de gemeente natuurlijk wil voorkomen.

Verder hebben alle medewerkers in mei/juni 2020 6 weken lang e-mails van CISO ontvangen. In die periode heeft de hele organisatie een digitale training gevolgd over allerlei aspecten die met de informatieveiligheid in onze organisatie te maken hebben, met als doel onze organisatie weerbaarder te maken. Ook hebben de burgemeester, CISO en OOV meegedaan aan een interview van de NHL Stenden en de Haagse Hogeschool over cybercrisis bij gemeenten.

Conclusie

De huidige aanpak continueren, maar ook intensiveren. Het vraagt om oefenen waarbij een vorm van cybercrimecrisis aan de orde is. Maar het gaat ook om de uitrol organisatiebreed van het informatiebeveiligingsbeleid dat het college eind 2020 heeft vastgesteld.